

Galileo

Witajcie!

Nazywam się Ewelina i w szkole Galileo uczę biologii i przyrody. Zajmuję się też geografią i chemią.

A dlaczego warto poznawać geografię?

Geografia pomaga lepiej rozumieć układ i zróżnicowanie naszego świata, dzięki czemu łatwiej dostrzec, dlaczego poszczególne regiony wyglądają i funkcjonują w określony sposób. Uczy, jak klimat, ukształtowanie terenu czy zasoby naturalne wpływają na życie ludzi oraz ich decyzje. Pozwala również zrozumieć zależności między środowiskiem a działalnością człowieka, co jest ważne w obliczu zmian klimatycznych i globalnych wyzwań. Dzięki geografii łatwiej analizować dane, mapy i wydarzenia, które kształtują współczesny świat. To wiedza, która pomaga świadomie orientować się w otoczeniu i lepiej interpretować informacje, z którymi spotykamy się na co dzień.

Jak wygląda zaliczenie z geografii?

Zazwyczaj zaliczenie jest realizowane w formie projektu lub egzaminu pisemnego (testu) i egzaminu ustnego. Na miesiąc przed planowanym egzaminem wysyłam wszystkie niezbędne informacje tj.: formę projektu oraz tematy, jakie można sobie wybrać i w odpowiednim czasie zaliczyć egzamin. Natomiast zakres tematyczny, jaki obejmuje uczenie się geografii prezentuję poniżej:

KLASA 1 LO POZIOM ROZSZERZONY:

1. MAPA I NARZĘDZIA GEOGRAFICZNE

- a) mapa jako model rzeczywistości: skala, generalizacja, legenda, siatka kartograficzna,
- b) współrzędne geograficzne, kierunki, azymut, odległość, wysokość bezwzględna i względna,
- c) metody przedstawiania danych na mapach: izolinie, kartogram, kartodiagram, sygnatury,
- d) podstawy teledetekcji i GIS (ortofotomapa, warstwy, analiza przestrzenna),
- e) mapy tematyczne i interpretacja danych przestrzennych.

2. ZIEMIA WE WSZECHŚWIECIE

- a) miejsce Ziemi w Układzie Słonecznym; ruch obrotowy i obiegowy,
- b) następstwa ruchów Ziemi: strefy czasowe, pory roku, długość dnia i nocy, górowanie Słońca,
- c) zjawiska astronomiczne w geografii: równonoc, przesilenia, dzień i noc polarna,
- d) kształt Ziemi, geoidy, podstawy orientacji w terenie.

3. **ATMOSFERA**

- a) budowa atmosfery i podstawowe parametry pogody: temperatura, ciśnienie, wiatr, wilgotność, opady,
- b) bilans promieniowania, efekt cieplarniany (naturalny i wzmacniony), albedo,
- c) cyrkulacja atmosferyczna: pasaty, wiatry zachodnie, monsun, prądy strumieniowe,
- d) fronty atmosferyczne, cyklony i antycyklony; mapa synoptyczna,
- e) klimat: czynniki klimatotwórcze, strefy klimatyczne, zmiany klimatu i ich skutki.

4. **HYDROSFERA**

- a) obieg wody w przyrodzie (mały i duży), bilans wodny,
- b) wody powierzchniowe: rzeki, jeziora, mokradła; zlewnie i dorzecza,
- c) reżimy rzeczne, powodzie i susze; retencja naturalna i sztuczna,
- d) wody podziemne: rodzaje, zasilanie, znaczenie gospodarcze,
- e) ocean światowy: prądy morskie, zasolenie, pływy; znaczenie klimatyczne,
- f) zagrożenia i ochrona zasobów wodnych.

5. **LITOSFERA**

- a) budowa wnętrza Ziemi, minerały i skały (magmaowe, osadowe, metamorficzne), cykl skalny,
- b) tektonika płyt: granice płyt, subdukcja, ryfty, kolizje, uskoki,
- c) procesy endogeniczne: wulkanizm, trzęsienia ziemi, ruchy górotwórcze,
- d) procesy egzogeniczne: wietrzenie, erozja, denudacja, ruchy masowe, kras,
- e) rzeźbotwórcza rola lodowców, wiatru, rzek i morza; typy krajobrazów,
- f) naturalne zagrożenia geologiczne i zasady bezpieczeństwa.

6. **PEDOSFERA (GLEBY)**

- a) gleba jako element środowiska: skład, właściwości (m.in. pH, próchnica, uziarnienie),
- b) procesy glebotwórcze i czynniki glebotwórcze (klimat, skała macierzysta, organizmy, rzeźba, czas, działalność człowieka),
- c) podstawowe typy gleb (w ujęciu ogólnym) i ich rozmieszczenie strefowe,
- d) degradacja gleb: erozja, zakwaszenie, zasolenie, zanieczyszczenia, uszczelnianie,
- e) ochrona gleb i dobre praktyki rolnicze

7. **BIOSFERA**

- a) biosfera i ekosystemy: obieg materii i przepływ energii, łańcuchy i sieci troficzne,
- b) czynniki kształtujące rozmieszczenie organizmów (klimat, woda, gleby, wysokość n.p.m.),
- c) strefowość i piętrowość roślinna; główne formacje roślinne świata,
- d) bioróżnorodność: znaczenie, zagrożenia (inwazje biologiczne, utrata siedlisk, zanieczyszczenia),
- e) ochrona przyrody: formy ochrony, usługi ekosystemowe, zrównoważone użytkowanie zasobów.

Galileo

Pomocne źródła informacji:

1. Książki

- a) Jakikolwiek podręcznik do nauki geografii na poziomie rozszerzonym. Ja korzystam z „Oblicza geografii” wyd. Nowa Era
- b) Wademecum „Geografia” wyd. Nowa Era
- c) „Laboratorium w szufladzie Geografia” wyd. PWN
- d) „Laboratorium w szufladzie Geologia i minerały” wyd. PWN
- e) „Geografia wokół nas” wyd. PWN

2. Czasopisma:

- a) „Świat Wiedzy”
- b) „Wiedza i Życie”

3. Strony internetowe:

- a) Khan Academy <https://pl.khanacademy.org/>
- b) zpe.gov.pl
- c) Nauka. To Lubię <https://naukatolubie.pl/>
- d) Copernicus Center <https://www.youtube.com/@CopernicusCenter>

Mam nadzieję, że informacje są pomocne. Gdybyście mieli jakieś pytania proszę pisać do mnie: ewelina.s@galileo.edu.pl

Miłego dnia!

Ewelina

